

Dönüşümün Finansmanı: COP31 Yolunda Türkiye

Alpaslan Çakar
Yönetim Kurulu Başkanı

2 Ekim 2026
İstanbul

Sayın Dr. Fatih Birol,
Bankalarımızın Kıymetli Temsilcileri,
Değerli Basın Mensupları,

Sizleri şahsım ve Türkiye Bankalar Birliği adına saygıyla selamlıyorum.

COP31 Antalya Zirvesi öncesinde, Sayın Dr. Fatih Birol'un değerli katılımıyla iklim finansmanını, enerji dönüşümünü ve finans sektörünün bu süreçte üstlenebileceği rolü değerlendirmek üzere bir araya geldik.

Bugün yenilenebilir enerji kapasitesinin artırılması, enerji verimliliği, sanayimizin düşük karbonlu üretime geçişi ve yeni teknolojilere uyum, önümüzdeki dönemin önemli yatırım alanları olarak karşımıza çıkıyor.

Son dönemde yaşanan gelişmeler, enerji güvenliği ile ekonomik güvenlik arasındaki ilişkiyi daha da görünür hâle getirdi. Hürmüz Boğazı üzerinden yaşanan arz kesintileri petrol ve doğal gaz fiyatlarını artırırken; sanayi, elektrifikasyon ve veri merkezlerinin büyümesi elektrik talebini yukarı taşıyor. Bu tablo, enerji arz güvenliğinin siyasi, ekonomik ve çevresel boyutlarıyla birlikte ele alınması gerektiğini bir kez daha ortaya koyuyor.

Sayın Birol'un başında bulunduğu Uluslararası Enerji Ajansı'nın Türkiye incelemesi de şebekelere, sistem esnekliğine ve enerji verimliliğine yapılacak yatırımların, yakıt fiyatlarındaki dalgalanmalara maruziyetimizi azaltabileceğine dikkat çekiyor. Bu tespit, **COP31 vizyonumuzdaki “35'e 35” hedefini** ve elektriğin payının 2035'e kadar yüzde 35'e çıkarılması hedefini daha da anlamlı kılıyor.

Elbette bu dönüşüm, çok büyük bir yatırım ihtiyacını da beraberinde getiriyor. Uluslararası Enerji Ajansı, 2026 yılında küresel enerji yatırımlarının 3,4 trilyon dolara ulaşmasını, bunun yaklaşık 2,2 trilyon dolarının temiz enerji alanlarına yönelmesini bekliyor.

Türk bankacılık sektörü olarak biz de bu alanda önemli bir sorumluluk üstleniyoruz. Yenilenebilir enerjiden enerji verimliliğine; sanayiden ulaşıma, inşaatlardan tarıma kadar farklı sektörleri destekleyen finansman araçlarımızla ülkemizin enerji dönüşümünün finansmanında aktif biçimde yer alıyoruz.

Bugün itibarıyla bankacılık sektörümüzün enerji sektörüne kullandığı kredi miktarı 1 trilyon TL'nin üzerindedir. Proje finansmanı tarafında ise 695 milyar TL'lik enerji kredilerinin 347 milyar TL'lik bölümünü yenilenebilir enerji kredileri oluşturuyor. Bir başka ifadeyle, enerji sektörüne verilen her 100 TL'lik proje finansmanının 53 TL'si yenilenebilir enerjiye sağlanmış durumda.

Bankacılık sektörü olarak daha fazla kaynağı yeşil ve sürdürülebilir yatırımlarla buluşturmayı, uluslararası **finansman imkânlarını ülkemize kazandırmayı ve yeni finansman modelleri geliştirmeyi** önceliklerimiz arasında görüyoruz.

Değerli Konuklar,

Bugün artık iklim değişikliği yalnızca çevresel bir mesele değil; ekonomik büyümeyi, finansal istikrarı, ticareti, istihdamı ve kalkınma politikalarını etkileyen sistemik bir risk alanı.

Bu nedenle yeşil dönüşümü, ekonomik dayanıklılığımızı güçlendiren ve geleceğin ekonomisine bugünden hazırlanmamızı sağlayan **stratejik bir dönüşüm süreci** olarak değerlendiriyoruz.

Ancak bu dönüşüm için gereken finansman, mevcut kaynakların oldukça üzerinde. 1,5 derece hedefi için 2025–2030 döneminde yıllık yaklaşık 7,8 trilyon dolarlık iklim yatırıma ihtiyaç duyulurken, küresel iklim finansmanı yaklaşık 2 trilyon dolar seviyesinde.

Bu tablo bize yalnızca büyük bir finansman açığını değil, aynı zamanda mevcut sermayeyi doğru ve **nitelikli projelere yönlendirme** ihtiyacını da gösteriyor.

Dolayısıyla temel sorumuzu artık yalnızca “**Ne kadar finansmana ihtiyacımız var?**” şeklinde değil, “**Mevcut küresel sermayeyi nasıl daha fazla harekete geçirebiliriz?**” şeklinde sormamız gerektiğine inanıyorum.

Türk bankacılık sektörü olarak bu dönüşümde; güçlü sermaye yapımız, risk yönetimi kapasitemiz ve reel sektörle kurduğumuz yakın ilişki sayesinde sermayeyi harekete geçiren, enerji verimliliği ve düşük karbonlu sanayi başta olmak üzere **nitelikli projeleri finansmanla buluşturan bir köprü** görevi görüyoruz.

Değerli Konuklar,

COP31'in Antalya'da düzenlenmesi, bütün bu çalışmaların somut uygulamalara dönüşmesi açısından önemli bir fırsat sunuyor. Türkiye'nin yalnızca finansman ihtiyacını ortaya koyan değil; finansman modelleri geliştiren, risk paylaşan ve ölçeklenebilir çözümler üreten bir aktör olmasını önemsiyoruz.

Bu çerçevede **İstanbul Finans Merkezi'nin** de önemli bir fırsat sunduğuna inanıyoruz.

İstanbul'un stratejik konumundan yararlanarak yakın coğrafyamızdaki sürdürülebilirlik projelerini değerlendiren, bu projelerin yatırım yapılabilir nitelik kazanmasına katkı sağlayan ve onları küresel sermayeyle buluşturan güçlü bir finans merkezi hâline gelmesini önemsiyoruz.

Türkiye Bankalar Birliği olarak, bu finansman mimarisinin geliştirilmesine ve ulusal kapasitemiz ile uluslararası kaynaklar arasında güçlü iş birlikleri kurulmasına katkı sunmaya hazırız.

Çünkü nihayetinde başarımız, yalnızca ne kadar kaynak oluşturduğumuzla değil, bu sermayeyi ne ölçüde doğru, verimli ve sürdürülebilir yatırımlara dönüştürebildiğimizle belirlenecek.

COP31 Antalya sürecinin bu yönde somut sonuçlar doğurmasını diliyorum.

Bu noktada, küresel enerji piyasalarının seyrini, enerji güvenliği ile dönüşüm arasındaki dengeyi ve önümüzdeki dönemin yatırım ihtiyaçlarını uzun yıllardır yakından izleyen Uluslararası Enerji Ajansı'nın değerlendirmelerinin hepimiz açısından son derece kıymetli olduğunu düşünüyorum.

Özellikle COP31'e giderken Türkiye'nin önündeki fırsatların, enerji dönüşümünün finansman boyutunun ve küresel gelişmelerin ülkemize yansımalarının Sayın Dr. Fatih Birol'un perspektifinden değerlendirilmesinin toplantımıza önemli katkı sağlayacağına inanıyorum.

Sayın Dr. Fatih Birol'a, bankalarımızın kıymetli temsilcilerine ve siz değerli basın mensuplarına katılımlarınız için teşekkür ediyorum.